

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**КАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Карпатського

інститут

підприємництва

_____ В.С. Чопей

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 2.3. Історія соціальної роботи

освітня програма

Соціальна робота

(назва освітньої програми)

освітнього рівня

бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань

23 «Соціальна робота»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

231 «Соціальна робота»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація(ї)

Соціальна педагогіка. Практична психологія

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет,
коледж

Карпатський інститут підприємництва

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 4

Форма підсумкового контролю: іспит

Хуст 2020 рік

**ІНФОРМАЦІЯ
ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ**

Викладач	<i>Ньорба Сергій Іванович, старший викладач</i>
Канали комунікації	<i>Телефон деканату: 0971434146 Телефон викладача: 0684952760 Електронна пошта: njorbas@gmail.com Вайбер: 0684952760 Кабінет (електронний кабінет): №205</i>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	<i>Посилання на курс</i> https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=10477

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань <u>23 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	Вид дисципліни <u>обов'язкова</u> (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність 231 «Соціальна робота» (шифр і назва)	Цикл підготовки <u>професійний</u> (загальний чи професійний)	
Модулів 2	Спеціалізація Соціальна педагогіка. Практична психологія (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		88 год.	114 год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид семестрового контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32/88

для заочної форми навчання – 6/114

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Вивченню дисципліни «Історія соціальної роботи» передують така навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності»

ПОСТРЕКВІЗИТИ

Після вивчення дисципліни «Історія соціальної роботи» студенти вивчатимуть дисципліни «Теорія і практика соціальної роботи», «Прикладні технології соціальної роботи (соціальне проектування)», «Методи соціальної роботи».

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: засвоєння студентами широкого кола питань розвитку громадської думки, ідеології стосовно соціальної допомоги й підтримки, що закладені в основу відповідних законодавчих актів кожної епохи і практичної діяльності кожної громади, уряду та голови держави.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: дати студентам уявлення про загальні історичних закономірності й особливості розвитку соціальної роботи в Україні і за кордоном; сформувані цілісне бачення і активно-ціннісне ставлення до українського історичного минулого, традиціям в галузі соціальної підтримки та взаємодопомоги; виявити критерії і можливі способи історичної періодизації основні етапи розвитку соціальної роботи; проаналізувати місце вітчизняної парадигми соціальної допомоги в контексті розвитку світової цивілізації, що складаються в різних регіонах моделей практики соціальної допомоги, соціального регулювання і контролю (на прикладі архаїчних суспільств, держав Стародавнього Сходу, Єгипту та Античності, країн середньовічної Європи, держав сучасного світу); сформувані цілісне уявлення про соціальну роботу як феномені сучасного світу, проаналізувати міжнародно-правові норми і принципи соціальної роботи

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 1 _____

ЗК 2 _____

ЗК n _____

**ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ
ДИСЦИПЛІНА**

СК 1 _____

СК 2 _____

СК n _____

**ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА**

ПРН 1 _____

ПРН 2 _____

ПРН n _____

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
	л	сем	пр	лаб	інд		л	сем	пр	лаб	інд				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Історія соціальної підтримки населення															
Тема 1. Історія соціальної роботи як навчальна дисципліна	11	2		1			8	11	2		2			7	АР: опитування, дискусія СР: аналіз літературних джерел
Тема 2. Соціальна підтримка в давніх суспільствах	11	2		1			8	11						11	АР: опитування, ІР: доповідь
Тема 3. Соціальна підтримка у прадавніх слов'ян. Княжа та церковно-монастирська соціальна підтримка	11	2		1			8	12						12	АР: опитування, дискусія СР: аналіз літературних джерел
Тема 4. Соціальна підтримка у XIV– першій половині XVII століть	11	2		1			8	12						12	АР: опитування, дискусія СР: огляд додаткової літератури
Тема 5. Державна допомога у II половині XVII – I половині XIX століть	11	2		1			8	11						11	АР: опитування, дискусія ІР: скласти кросворд
Тема 6. Благодійність та соціальна допомога в Україні II половині XIX – поч. XX ст.	11	2		1			8	11						11	АР: опитування, дискусія ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2						2								АР, СР: сертифікат
Разом за змістовим модулем 1	68	12		6			50	68	2		2			64	
Змістовий модуль 2. Зародження та розвиток фахової соціальної роботи															
Тема 7. Історія фахової соціальної роботи за кордоном у XX ст.	13	2		1			10	14						14	АР: опитування, дискусія ІР: презентація
Тема 8. Соціальне забезпечення в СРСР (1917 – 1991 рр.).	13	2		1			10	14						14	АР: опитування, тестування СР: доповідь
Тема 9. Фахова соціальна робота в Україні	24	4		2			18	24	2					22	АР: опитування, задачі ІР: огляд додаткової літератури

Модульний контроль	2			2											АР, СР: Подана заявка на грант
Разом за змістовим модулем 2	52	8		6			38	52	2					50	
Усього годин	120	20		12			88	120	4		2			114	
Модуль 2															
ІНДЗ															
Усього годин	120	20		12			88	120	4		2			114	Іспит

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес в інституті реалізується в таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, практики, контрольні заходи, самостійна робота.

Основними видами навчальних занять є: лекції, практичні, семінарські заняття, комп'ютерний практикум та консультації.

Лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають умінь та навичок їх практичного застосування.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі індивідуальних завдань (рефератів) студенти готують тези виступів з цих проблем.

Індивідуальне навчальне заняття – проводиться з окремими студентами, які виявили особливі здібності в навчанні та схильність до науково-дослідної роботи і творчої діяльності з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуального творчого обдарування, а також зі студентами, які мають певні проблеми (відставання у навчанні). Індивідуальні навчальні заняття організовуються у позанавчальний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Консультація – вид навчального заняття, на якому студент отримує від викладача відповіді на конкретні питання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання. Під час підготовки до екзаменів (семестрових, державних) проводяться групові консультації.

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Практика є необхідним компонентом підготовки фахівців певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації: а) словесні: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда; б) наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; в) практичні: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Глазунов, С.В. Нариси з історії соціальної роботи: навчальне видання / С.В. Глазунов. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2015. 116 с. URL: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=481
2. Історія соціальної роботи : навчальний посібник / [уклад.: О. О. Кравченко, О. О. Матрос]. – Умань : РВЦ «Візаві», 2017. – 117 с.
3. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: навч. посіб. Тернопіль: Астон, 2004. 173 с.
4. Кубіцький С.О. Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах: Навчальний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2009. 298 с.
5. Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] /Анатолій Васильович Фурман, Марія Василівна Підгур-ська. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 174 с.

Допоміжна

1. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: курс лекцій. Тернопіль: ТДПУ, 2009. 256 с.
2. Попович Г. М. Соціальна робота в Україні і за рубежом: Навчально-методичний посібник. – Ужгород: Гражда, 2000. – 134 с.
3. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку / Р.Х. Вайнола, А.Й. Капська, Н.М. Комарова та ін. Київ: Академпрес, 1999. 122 с.
4. Мигович І.І. Соціальна робота (вступ до спеціальності). Ужгород, 1997. 190 с.
5. Соціальна робота в Україні: перші кроки / Під ред. В. Полтавця. Київ: Видавничий дім "КМ Асасіетіа", 2000. 36 с.
6. Введення в соціальну роботу: навч посіб. / В.В. Бурлака, Н.М.Вельбовець та ін. Київ: Фенікс, 2001. 288 с.
7. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: навч. посіб. Тернопіль: Астон, 2004. 173 с.
8. Кубіцький С.О. Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах: Навчальний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2009. 298 с. + електронний аналог посібника.
9. Значення змін у соціальній роботі / За ред. С.Шардлоу. Київ, 1995. 142 с.

10.Доброчинність в Україні: минуле, сучасність, майбутнє / автор-упоряд.
В. Халецький. Київ, 1998. 54 с.

Інформаційні ресурси

1. Науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи.
– Режим доступу: <https://sites.google.com/site/nmcppippo/golovna>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Режим
доступу: www.nbuv.gov.ua
3. Міністерство соціальної політики України. – Режим доступу:
<http://www.msp.gov.ua>

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ
Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Історія соціальної роботи як навчальна дисципліна	8
2.	Тема 2. Соціальна підтримка в давніх суспільствах	8
3.	Тема 3. Соціальна підтримка у прадавніх слов'ян. Княжа та церковно-монастирська соціальна підтримка	8
4.	Тема 4. Соціальна підтримка у XIV– першій половині XVII століть	8
5.	Тема 5. Державна допомога у II половині XVII – I половині XIX століть	8
6.	Тема 6. Благодійність та соціальна допомога в Україні II половині XIX –поч. XX ст.	8
7.	Тема 7. Історія фахової соціальної роботи за кордоном у XXст.	10
8.	Тема 8. Соціальне забезпечення в СРСР (1917 – 1991рр.).	10
9.	Тема 9. Фахова соціальна робота в Україні	18
10.	МКР	2
Всього		88

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Соціальна робота з сім'ями			
Тема 1. Історія соціальної роботи як навчальна дисципліна (8 год)	Практичне заняття.	3	II-III
Тема 2. Соціальна підтримка в давніх суспільствах (8 год)	Практичне заняття.	3	III-IV
Тема 3. Соціальна підтримка у прадавніх слов'ян. Княжа та церковно-монастирська соціальна підтримка (8 год)	Практичне заняття.	3	IV-V
Тема 4. Соціальна підтримка у XIV–першій половині XVII століть (8 год)	Практичне заняття.	3	V-VI
Тема 5. Державна допомога у II половині XVII – I половині XIX століть (8 год)	Практичне заняття.	3	VI-VII
Тема 6. Благодійність та соціальна допомога в Україні II половині XIX – поч. XX ст. (8 год)	Практичне заняття.	3	V-VI
Модульний контроль (2 год)	Практичне заняття.	10	VIII
<i>Всього: 50 год.</i>	<i>Всього: 28 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Соціально-правовий захист дитинства в Україні			
Тема 7. Історія фахової соціальної роботи за кордоном у XX ст. (10 год)	Практичне заняття.	3	IX-X
Тема 8. Соціальне забезпечення в СРСР (1917 – 1991 рр.). (10 год)	Практичне заняття.	3	IX-X
Тема 9. Фахова соціальна робота в Україні (18 год)	Практичне заняття.	6	XI-XII
<i>Всього: 38 год.</i>	<i>Всього: 12 балів</i>		
<i>Разом: 88 год.</i>			

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

<p>Оцінювання досягнень студента</p>	<p>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</p> <p>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</p> <p>Модульний контроль: упродовж семестру за різні види роботи студент може отримати 60 балів.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль: складається з оцінки за модульний контроль (не більше 60 балів) та оцінки за залік або іспит (не більше 40 балів).</p> <p>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</p> <p>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на лекційних (до 1 бала), практичних (до 2 балів), виконання самостійної роботи (до 2 балів), індивідуальну роботу (до 10 балів), модульну контрольну роботу (до 25 балів).</p> <p>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань оцінюється до 25 балів.</p> <p>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях (до 10 балів).</p>
--------------------------------------	--

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	зараховано	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	не зараховано	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Перескладання здійснюється відповідно до графіка
Правила академічної доброчесності	<p>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
Вимоги до відвідування	Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту або на платформі Moodle. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.

ПЕРЕВІРЕНО:

_____ (посада, звання)

_____ (підпис) (_____ (прізвище та ініціали))

_____ 20__ р.